

EU:N
KIRJALLISUUS-
PALKINNON
VOITTAJA

EVIE
WYLD
KAIKKI
LAULAVAT
LINNUT

TAMMI

Evie Wyld

KAIKKI
LAULAVAT LINNUT

SUOMENTANUT SARI KARHULAHTI

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI | HELSINKI

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

ALFRED
KORDELININ
SÄÄTIÖ

Suomentaja on saanut tukea Alfred Kordelinin säätiöltä.

ENGLANNINKIELINEN ALKUTEOS

All the Birds, Singing ilmestyi Isossa-Britanniassa 2013.

COPYRIGHT © 2013 BY EVIE WYLD

SUOMENKIELINEN LAITOS © KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ TAMMI 2016

PAINETTU EU:SSA

ISBN 978-951-31-8653-1

1

Toinen raadeltu ja kuiviin vuotanut lammas, jonka sisälmykset eivät olleet vielä jähmettyneet ja joka höyrysi kuin vesihauteessa kypsennetty jouluvanukas. Ympärillä tepasteli käheä-äänisiä ja kiiltävänokkaisia variksia, ja kun huidoin niitä kepillä, ne lensivät puihin tarkkailemaan minua, levittelemään siipiään ja laulamaan, jos niiden räyhtää voi lauluksi sanoa. Tönäisin Koiraa kengällä kuonoon, jotta se ei nappaisi uuden riekaletta mukaansa muistoksi, ja se pysytteli tiiviisti vierelläni, kun kärräsin raadon niityltä alas lampolaan.

Olin ollut jalkeilla ja ulkona jo ennen aamunsarastusta ja puhunut itsekseni ja kuvaillut Koiralle päivän työlistaa mustarastaiden ryhtyessä laulamaan orapihlajissa. Olin kuunnellut omaa ääntäni kuin mikäkin höynähtänyt eukko, ja tuuli oli työntänyt sen takaisin kurkkuuni ja ujeltanut avoimen suuni ohi kuten jokaisena aamuna siitä lähtien kun olin muuttanut saarelle. Puut olivat natisseet tiheikössä ja lampaat määkineet takanani, aina samat puut ja lampaat, samassa tuulessa.

Lampaita oli kuollut nyt kaksi kuukauden kuluessa. Alkoi sataa, ja äkillinen tuulenpuuska nakkasi papanoita niskaani niin kovalla voimalla, että se sattui. Nostin kau-luksen pystyyn ja suojasin silmiäni kädellä.

Kraak kraak, kylmä, kraak kraak, kylmä.

”Mikä teitä naurattaa?” huusin variksille ja heitin niitä kivellä. Pyyhin kyyneleet kämmenselkään ja hengitin sy-vään, jotta veren haju haihtuisi sieraimistani. Varikset olivat hiljaa. Kun käännyin katsomaan niitä, viisi niistä istui rinnakkain samalla oksalla ja tähyili minua vaiti. Tuuli puhalsi hiuksia silmilleni.

Tilamyymälän portin vieressä Marlingissa oli väänty-nyt ja haalistunut kyltti, jossa luki ILMAISIA MARSUN-POIKASIA. Ilmaisista marsuista ei näkynyt koskaan vi-lahdustakaan, enkä kehdannut enää ruveta kyselemään. Tilanomistajan kalvakka tytär täytti myymälässä sana-ristikkoja. Hän kohotti katseensa minuun ja laski sen sa-man tien kuin nolostuneena.

”Moi”, minä sanoin.

Tyttö punastui mutta vastasi tervehdykseen juuri ja juuri havaittavalla nyökkäyksellä. Hänellä oli paksut vihreät verkkarit, ja hänen tukkansa oli poninhännällä. Silmän-ympärykset punersivat kuin yön itkeneellä tai ryypänneellä.

Yleensä myymälästä sai hyviä perunoita, mutta nyt ne kaikki tuntuivat vähän pehmeiltä tunnustellessani niitä. Panin ne takaisin ja siirryin tutkimaan tomaatteja, jotka eivät kuitenkaan olleet yhtään sen parempia. Katsoin ik-kunasta tilan kasvihuonetta ja näin, että sen kaikki lasit olivat rikki.

”Hei kuule”, sanoin tyttölle, ja kun käännyin, hän katsoi jo minuun lyijykynän pää suussa. ”Mikä teidän kasvihuoneenne on hajottanut?”

Tyttö siirsi kynän hetkeksi suupieleensä ja vastasi: ”Tuuli. Isä käski sanoa, että tuuli puhalsi lasit sisään.”

Näin sirpaleita kasvihuoneen edessä, missä oli tavallisesti rumia vaaleanpunaisia ruukkusyklaameja ja kyltti, jossa luki: TALVISEN PUUTARHAN KAUNISTUS. Nyt siellä oli vain mustaa maata ja lasia.

”Oho”, sanoin.

Tyttö yllätti sekä itsensä että minut sanomalla aikuismaisesti: ”Uudenvuodenaatto on aina yhtä hullunmyllyä.” Hän punastui entisestään ja käänsi katseensa takaisin sanaristikoon. Asiakkaita edellisillä käynneilläni palvellut mies istui kasvihuoneessa pää käsien varassa.

Vein kassalle muutamia appelsiineja, sitruunoita ja purjosipuleita. En tarvinnut mitään – olin lähtenyt pikemminkin ajelulle kuin ruokaostoksille. Tyttö pudotti kynän suustaan ja alkoi laskea appelsiineja mutta sekosi ja aloitti alusta monta kertaa. Hänen ympärillään leijui vanhan viinan lemu, jota hän oli peitelletty ylenmääräisellä hajuvedellä. Eli hänellä oli kankkunen. Arvelin että hän oli riidellyt isänsä kanssa. Katsoin taas kasvihuonetta, jossa mies istui yhä pää käsien varassa ja jonka läpi tuuli puhalsi.

”Onko appelsiineja yhdeksän?” tyttö kysyi, ja vaikka en ollut laskenut hedelmiä pannessani ne koriin, vastasin myöntävästi. Tyttö löi hintoja kassaan.

”On varmaan paha juttu, että kasvihuone meni rikki”, minä sanoin ja huomasin, että tytön ohimossa oli pieni sinertävä mustelma. Hän ei kohottanut katsettaan.

”Kyllä me pärjätään. Meille olisi pitänyt tulla tavaraa salmen yli, mutta lautta ei kulje tänään.”

”Eikö?”

”Tuulee liian kovaa.” Tyttö puhui taas siihen aikuismaiseen sävyyn, joka hämmensi meitä molempia.

”En tiennytkään, että lauttavuoroja joudutaan peruuttamaan.”

”Kyllä niitä joudutaan”, tyttö sanoi ja pani appelsiinit yhteen pussiin ja loput ostokseni toiseen. ”Uudet lautat on niin isoja, ettei ne ole turvallisia rumalla ilmalla.”

”Tiedätkö, millaista säätä tänne on ennustettu?”

Tyttö vilkaisi minuun ja käänsi katseensa uudelleen alaspäin.

”En tiedä. Neljä puntaa 20 pennyä.” Hän laski antamani rahat hitaasti. Vaihtorahat tulivat oikein vasta toisella yrittämällä. Mietin mitä uutta hän oli kuullut minusta. Oli aika lähteä, mutta en hievahtanutkaan.

”Missä niitä ilmaisia marsunpoikasia on?”

Tyttö punastui taas. ”Ei niitä ole enää. Me annettiin ne velipojan käärmeelle. Niitä oli hirveästi.”

”Ai jaa.”

Tyttö hymyili. ”Siitä on jo monta vuotta.”

”Okei”, minä sanoin.

Tyttö pani kynän takaisin suuhunsa ja alkoi silmäillä taas sanaristikkoa. Näköjään hän vain mustasi sen ruutuja.

Autossa huomasin, että olin jättänyt appelsiinit myymälään. Katsoin taustapeilistä tuhoutunutta kasvihuonetta ja näin, että sen sisällä istuva mies nousi seisomaan ja tuijotti minun suuntaani kädet puuskassa. Lukitsin ovet ja ajoin pois ilman appelsiineja.

Alkoi sataa rankasti, ja lisäsin lämpöä ja panin tuulilasinyyhkimet täysille. Ajoin sen paikan ohi, missä tavallisesti pysähdyin kävelyttämään Koiraa, joka tuijotti minua silmä kovana matkustajan istuimelta ja hörästi korvia aina kun vilkaisin sinnepäin aivan kuin meillä olisi juttu kesken ja minä välttelisin sen katsetta. ”Entä sitten?” minä sanoin. ”Sinä olet koira.” Silloin se kääntyi katsomaan ikkunasta ulos.

Puolimatkassa kotiin aamullinen löytöni kolahti vihdoin ja pysähdyin tyhjän niityn portille. Kohtaloonsa tyytyvä Koira katseli ulos ikkunasta rauhallisena ja hiljaisena, ja minä painoin nenänselkääni peukalolla, jotta minua lakkaisi itkettämästä, ja nipistin toisen käden kynsillä rintaani, jotta se tuttu pakotus hellittäisi, joka alkoi aina kun lammas kuoli, kun veripisara valui avoimeen silmään. Itkin vuodattamatta kyyneleitä, vollotin suu auki ja keinutin autoa, mutta se mikä oli takertunut sisääni ei aikonut edelleenkään tulla ulos. *Itku on hyväksi*. Jotain sen tapaista äiti oli sanonut kolmosille aina kun oli toivonut, ettei sairaalakäynti olisi tarpeen. Esimerkiksi silloin kun Cleve oli pudonnut puusta ja alkanut parkua, koska hänen käsivartensa oli murtunut, kuten myöhemmin oli selvinnyt. Mutta minun itkuni ei todellakaan ollut hyväksi – se tukahdutti hengityksen, se teki kipeää. Lopetin kun nenästäni alkoi vuotaa verta, siivosin sotkun säämiskällä, jolla poistin kuuran auton ikkunoiden sisäpuolelta kylminä päivinä, ja jatkoin rauhallisesti matkaa. Vähän ennen kuin käännyin Military Roadilta kotitielleni näin bussipysäkillä muutamia toi-

siaan lääppiviä nuoria. Kun he huomasivat minun lähestyvän, yksi pojista oli panevinaan jotain suuhunsa ja toinen hyppäsi hänen selkäänsä hytkymään ja muka heittämään lassoa. Tytöt nauroivat ja näyttivät minulle keskisormea. Kääntyessäni risteyksestä lassopoika avasi housunsa ja vilautti minulle valkoista takapuoltaan.

Iskin kahvipannun liedelle tarpeettoman kovalla voimalla. ”Saatanan kakarat”, sanoin Koiralle, mutta se oli selin minuun eikä kuunnellut.

Läimäytin jääkaappia ja painoin pääni kiinni sen oveen. Oli ollut tyhmää kuvitella, että asiat olivat hyvin. Jääkaappi hurisi yksimielisyyden merkiksi. Oli ollut tyhmää kuvitella, ettei kaikki menisi päin helvettä. Kun olin nähnyt ensimmäisen kerran mökkini, joka oli pieni ja valkoinen kuin kalkkikivensiru mustien kukkuloiden juurella, minulle oli tullut turvallinen olo siksi, ettei lähellä asunut ketään, joka olisi tiirailut minua, mutta tuntui että siitä hetkestä oli kulunut idiootin elinikä. Haparoin käteeni jääkaapin kylkeen nojaavan kirveenvarren.

Lampaanraadosta oli valunut neulepuseroni hihalle jotain ruskeaa, ja riisuin puseron ja hankasin tahraa saippualla alakerran kylpyhuoneessa. Haisin kuin vuohipukki, mutta koska olin jäässä luita ja ytimiä myöten, ajatus kunnan pesusta ei innostanut ja tyydyin vain loiskuttelemaan vettä kainaloihini. Lämmittelin käsiäni puristamalla ne muutaman kerran nyrkkiin, ja oikea tuntui aralta ja napsui kuten aina kostealla säällä, koska luut eivät olleet parantuneet kunnolla.

Vedin kasvojeni ihon kireäksi ja katsoin itseäni peilistä. Olin leikannut otsatukkani viimeksi pari kolme senttiä liian lyhyeksi, ja näytin mielenvikaiselta. Toisen korvan alta löytyi verinen peukalonjälki.

Sytytin tupakan, jätin sen suuhun, vedin henkisavut ja kokeilin painamalla kämmenet yhteen, näkyivätkö käsivarsieni lihakset yhä, ja kyllä ne näkyivät, vaikka en ollut kerinnyt lampaita pariin kuukauteen. *Vahva nainen*. Savu kiemurteli ulos suustani ja hävisi kylmään ilmaan. Kahvipannu aloitti kuolinkorinansa, ja lähdin keittiöön nostamaan sen levytä. Pelkäsin yhä, että se räjähtäisi.

Näin keittiön ikkunasta valon heijastuvan tuulilasista laakson toisella laidalla. Don ajoi siellä Land Roverillaan. Sylkäisin tupakan pesualtaaseen, laskin päälle vettä ja ryntäsin pihalle hakemaan kottikärryt, ja Koira näykkäsi polvitaivettani, koska juoksin. Puuskutin tielle kärryt nitisten kuin viimeistä päivää ja jäin seisomaan sen tukkeeksi. Don pysäytti maasturin ja sammutti moottorin. Muru pysyi kärsivällisesti pelkääjän paikalla ja tuijotti Koira vaaleanpunainen kieli riippuen ulkona.

”Herran kiesus – sinua syynätessä jäätyy pallit”, Don sanoi vääntäytyessään autosta. Satoi räntää, ja minulla oli hihaton toppi. Don silmäili minua, mutta en ollut tietäkseniäkään. ”Jopas sinä näytät nuupahtaneelta. Eikö uni maita?”

”Ei minulla ole hätää.” Nyökkäsin kottikärryjen suuntaan. Don katsoi niitä.

”Mitä sinä raijaat?”

”Toista kuollutta uuhua. Veikkaan että asialla on olleet täkäläiset kakarat.”

Don katsoi minuun. Ulos hengittämämme ilma huu-
rusi välissämme. Hän pudisti päätään.

”Miksi kakarat tahtoisivat tehdä jotain semmoista?”

”Miksi ihmiset toilailee? Tylsistyneisyyttään ja paska-
maisuuuttaan.”

Koira hyppäsi kohti maasturissa istuvaa Murua ja
haukkui, mutta Muru vain katsoi sitä tyynesti.

”Ei kaikkea voi panna nuorten kontolle”, Don sanoi.
”Ei vaikka osa niistä onkin häijyjä pikku pirulaisia.”

”Mitäs täällä oikein on tapahtunut?” hän kysyi kuol-
leelta lampaalta ja kumartui katsomaan sitä kädet lan-
teilla. Oli todella kylmä. Ristin käsivarret rinnalle ja yritin
olla näyttämättä, että minua paleli.

”Löysin sen tänä aamuna metsänrajasta.”

”Jaa metsänrajasta vai?”

Minä ryökkäsin.

Don pudisti päätään ja kiersi kottikärryt. ”Kyllä se on
vainaa.”

”Ihanko totta? Oletko sinä eläinlääkäri?”

Don katsoi minua silmät sirrillä.

Minä rykäisin. ”Ne nuoret...”

Don työnsi lakkinsa pois silmiltä kääntämättä katset-
taan minusta. ”Eilisiltä oli mukava – olisit vaan sinäkin
tullut pubiin kuten käskin.”

Taas se alkaa, minä ajattelin. ”En viihdy siellä.” Näin
sieluni silmin pubin miesasiakkaat, jotka nojasivat
baaritiskiini, juttelivat hiljaisella äänellä ja kohottivat
katseensa aina kun nainen käveli ohi. He olivat samaa
sarjaa kuin ne kolme sulhaskandidaattia, jotka olivat tul-
leet hieromaan tuttavuutta silloin kun olin ollut saarella

vasta vajaan viikon. Don oli toisenlainen. Olin mennyt hakemaan häntä avuksi perätilakaritsointiin, koska minulla ei ollut ollut kokemusta vastaavista tapauksista, ja hän oli lähtenyt mukaani, pelastanut rauhallisesti sekä uuden esiin luiskahtaneet sisuskalut että sen kolmoset, kaatanut minulle paukun ja sanonut kepeästi: *Hommat pitää oppia tavalla tai toisella.*

Mutta hän jaksoi vängätä loputtomiin.

”Kolme vuotta. Etkä ole käynyt pubissa yhtään ainutta kertaa.”

Se oli valetta. Olin ollut pubissa kerran, mutta Don piti väitteestään niin kovasti ettei ikinä kuunnellut vastalauseitani.

”Näytit ihan lesbolta tai hipiltä silloin kun tulla tup-sahdit tänne käsi kantositeessä ja jäit tänne, eikä näillä nurkilla juuri ole kumpiakaan. Varo vain, ettei sinusta aleta kertoa juttuja, joilla säikytellään tenavia.”

Vaihdoin jalkaa, sillä kylmyys kangisti leukani.

”Lampuri saa olla ihan riittävästi yksinään vaikka ei rupeaisikaan erakoksi.”

Katsoin Doniin ja räpyttelin silmiäni, ja seurasi pitkä hiljaisuus. Koira vinkui. Myös se oli kuullut Donin jutut ennenkin.

”Mikä minun lampaani siis tappoi?” En keksinyt muuta sanottavaa.

Don huokaisi ja katseli lammasta silmät viiruina. Hän näytti suunnilleen satavuotiaalta aamun valossa. Poskien maksaläiskät olivat mustanpuhuvat. ”Minkit saattaa raadella kuolleita lampaita. Ja ketut.” Hän kohotti uuden päätä, jotta näki sen silmät. ”Pelkät tyhjät silmä-

kuopat jäljellä”, hän totesi. ”Jokin elikko kaiketi tappoi uuhien, ja sitten muita tuli haaskalle.” Hän nosti pään vielä korkeammalle ja katsoi alas kylkiluiden muodostamaan onteloon. Rypisti otsaansa. ”Vaan enpä ole ikinä nähnyt näillä main tällä lailla auki revittyä raatoa.”

Taputin sitä housuntaskua, jossa oli tupakka-aski, ja sipaisin sitten Koiran rasvaista päälakea. Varis vaakkui: *Kraaa-kraaak ja kraaa-kraaak*. Muru nousi istumaan autossa, ja me kaikki katsoimme aidan takana kasvavia tummia puita.

”Jos näet ne kakarat, sano niille, että ammun jokaisen, joka hiippailee lampaideni lähetyvillä. Ja kerro sama muillekin kiinnostuneille.”

Käänsin kottikärryt ja lähdin mäkeä alas kotia kohti.

”Selväksi tuli”, Don sanoi. ”Hyvää uutta vuotta sinullekin.”

2

Boodariessa on töitä enää viikoksi. Olen suihkussa autotallin taakse kyhätysssä kopissa ja tarkkailen peukalon pituista Australian mustaaleskeä, jolla on tapana kököttää suihkupäällä. Hämähäkki ei liiku minnekään: se vain nostaa jalkaa aina kun avaan hanan ihan kuin vesi olisi liian kylmää.

Päivä on ollut pitkä ja kuuma – maaliskuu on lopuiltaan, ja ilma on ollut paksua kuin keitto keritsemishallin peltikaton alla, missä pörrää pulleita kärpäsiä. Shampoo on vähissä mutta käytän sitä säästelemättä, ja vaahto valuu pitkin notkelmiani ja rakosiani ja vesi viilentää alaselkääni, jonka arpia alkaa kuumoittaa ja jomottaa, kun hikoilen. Taivas tummenee hyvää vauhtia yläpuolellani hämähäkin taustalla, sillä yö tulee täällä nopeasti toisin kuin kaupungissa, missä saattoi tehdä töitä vaikka miten myöhään huomaamatta muuta eroa päivään nähden kuin asiakasvirran vähittäisen tyrehtymisen. Ensimmäiset tähdet ovat kirkkaita neuloja, ja huilukorppi ja ruusukakadu selvittelevät välejäan vanhassa tyyli-
viikunassa, jonka oksat kaartuvat autotallin päälle ja

joka pudottelee hedelmiään katolle minun nukkuessani. Kuulen lintujen verensakeat räkäisyt. Ylitseni vilah-
taa lentäväkoira, ja samassa ympäristön ominaisuusku
muuttuu ja yö on tullut. Joku liikkuu kuormalavoista ka-
satun suihkukopin seinän takana, ja jähmetyn kuuntele-
maan sormet hiusten seassa.

”Greg?” sanon mutta en saa vastausta. Suljen vesihan-
an ja kuulostelen. Hämähäkki laskee jalkansa. ”Greg?” Hiuk-
sissani on edelleen paksusti vaahtoa, ja se poksahdelee
korvakäytävien suulla. Kuvittelen että minut löydetään
yksin ja viedään pois, takaisin, sidotaan ja jätetään viru-
maan korkeaan ja kuivaan heinikkoon. Keittiöstä tulee
rasvan ja paistuvien munien käryä. Joku kiertää suihku-
kopin melkein äänettömin askelin. Kulkija voi olla kuka
hyvänsä työporukasta, esimerkiksi kuuroutuva Alan, joka
etsii sähköteippiä, paloöljyä, paristoja tai rättejä. Mutta
ei seinän takana ole Alan: vaistoni kertoo sen. ”Greg?”
Olen alle 150 kilometrin päässä Oton tilasta, lähempänä
kuin kertaakaan aikaisemmin lähtöni jälkeen, mutta olen
kuitenkin kulkenut seitsemän kuukauden ajan ympäri
maata, ja vaikka Otolla on vihikoiran vainu, olen peittä-
nyt jälkeni. *Olen peittänyt jälkeni*, sanon ääneti.

Näen tumman hahmon oikeanpuoleisen kuormalavan
raoista, ja kun oksanreikään ilmestyy silmä, peräänny
kykenemättä puhumaan.

”Minä tiedän, mikä sinä olet”, silmä sanoo. ”Minua
sinä et kuseta. Minä tiedän, mikä sinä olet ja mitä olet
tehnyt”, se solkkaa maireasti, ja tunnen mätien kanan-
munien löyhkään sekoittuvan lanoliinin hajun sekä vis-
kin ja pesemättömien paikkojen lemahduksen.

Olen peittänyt jälkeni, siitä on seitsemän kuukautta ja peitin jälkeni, mutta sydämeni pamppailee ja joudun ottamaan tukea seinästä, jotta en horjuisi. Hämähäkki reagoi liikkeeseeni tekemällä pienen kierroksen ja asettuu sitten takaisin paikoilleen. Silmä värähtää, ja minun tekee mieli työntää peukalonkynsi suoraan siihen mutta en pysty koskemaan siihen eikä suihkukopissa ole ainutakaan terävää esinettä, jolla sitä voisi tökätä. Sen iiris on hailakansininen, ja se mittailee minua päästä jalkoihin.

”Minä tiedän, mitä sinä hommaat”, silmä sanoo. Se katoaa, ja tumma hahmo siirtyy pois. Sydämeni jyskyttää. Katson oksanreiästä ja näen Claren hoippuvan keritsemishallin suuntaan. Hän on ollut koko viikon poissa ja saanut jotain selville.

En huuhtelee shampoota pois vaan ryntään suihkukopista ja kierrän seinänviertä pitkin sisälle autotalliin, missä majailen. Vedän alushousut, shortsit ja hihatoman topin ylle ja alan sitten tunkea tavaroitani reppuun. Kysyn itseltäni: *Jos kerran olit ihan varma, ettei se löydä sinua, miksi olet jatkuvasti lähtökuopissa, miksi koko omaisuutesi mahtuu reppuun?* Kamoistani puuttuu vain keritsemiskone, jonka jätin penkille villanlajittelupöydän viereen, koska ajattelin teroittaa sen leikkaavat osat aamulla. Ja kaskaan selkäkilpi, jonka Greg antoi minulle viime kuussa kysyessään, lähtisinkö hänen kanssaan Gold Coastille sitten kun työt on tehty. Pidän kilpeä kämmenelläni, ja se värähtelee sydämenlyöntieni tahdissa.

”Ollaan kuukausi rannalla. Kalastellaan, uidaan ja juodaan kaljaa”, Greg sanoi. ”Huuhdellaan pölyt pois ennen seuraavaa pestiä.”

Lasken kilven takaisin ikkunalaudalle ja lähdän etsimään Gregiä ruokalasta.

Melkein kaikki ovat syömässä, ja katson istuuko Clare penkillä muiden joukossa, mutta ei häntä näy. Asetun Gregin viereen. Hän puhuu Connorin kanssa veneiden moottoreista, ja lasken käden hänen olalleen, jotta tulisi selväksi, että minulla on asiaa. Hän rutistaa reittäni pöydän alla mutta ei malta kääntyä puoleeni.

”...syöpyi niin että murtui ja putosi pilssiin”, hän sanoo, ja Connor ottaa huikan kaljatölkistä ja vastaa:

”Justiinsa niin. Justiinsa niin siinä käy.” Connorin ääni kimakoituu ihmetteleväksi. ”Porukka ei muista, että vesi on perätuupparin vihollinen.”

”Justiinsa niin”, Greg säestää, ja minä vaihdan asentoa hänen vieressään. En halua kenenkään muun kuulevan, että minulla on huolia.

Greg huomaa, että olen levoton, ja kysyy: ”Onko kaikki hyvin?”

”Minulla on asiaa”, sanon hiljaa.

Greg katsoo minua hetken, juo kulauksen ja kiertää käsivarren ympärilleni.

”Voidaanko me mennä jonnekin muualle?”

”Ruoka on kohta valmista.”

”Niin mutta...”

”Kuiskaa se asia.”

Nojaudun lähemmäksi Gregiä. Muut varmaankin oletavat, että vietämme jonkinlaista herkkää hetkeä, eivätkä voisi vähempää välittää. Saan eteeni harmaan pihvin, ja penkin päissä istuvat panevat kiertämään vadit, joilla on keitettyjä perunoita.

Suutani alkaa kuivata. ”Oletko nähnyt jo Claren?”

”Sen kärry on taas pihalla, joten jossain täällä se kuhkii. Miten niin – mitä siitä?”

”Ei mitään. Minä vaan – Kuule, voidaanko me lähteä Gold Coastille?”

Greg katsoo minua toivottoman näköisenä aivan kuin ihmettelisi, mikä hänen naistaan oikein vaivaa. ”Joo voidaan. Minähän ehdotin sitä. Miksi sinä kysyt? Onko sinulta mennyt muisti tai jotain?” Hän panee lautaselleen kuusi isoa perunaa ja antaa vadin minulle, ja minä annan sen toisella puolellani istuvalle Stuartille.

”Siis lähteä heti. Voidaanko me vaan hypätä autoon ja lähteä heti?”

”Miksi? Onko jokin hullusti?”

”Ei ole. Haluan vain lähteä nyt heti.”

Greg näyttää kummastuneelta. ”No niin minäkin, mutta ensin on hoidettava hommat.”

”Miksi?”

Greg jauhaa pihvinpalaa. ”Jaa miksikö? Siksi, että nämä muut täällä on meidän kavereita enkä minä voi luistaa porukasta ja jättää niitä liriin. Eikä me sitä paitsi saada bonusta, jos me lähdetään etuajassa, ja töitä on enää viikoksi. Ei se ole pitkä aika.” Hän nielaisee ja ottaa pöydän keskeltä sämpylän. ”Hei Sid”, hän huutaa. ”Onko nämäkin sämpylät tehty niistä persejauhoista?” Sid ei vastaa, ja Greg kohauttaa olkapäitä ja pyyhkii lautasta sämpylänpalalla.

”Voisitko vain uskoa, kun sanon, että meidän pitää lähteä heti?”

Greg laskee loput sämpylästä pöydälle. ”Miten niin pitää? Mitä on tapahtunut? Oletko sinä ryöstänyt pankin?”

Avaan suuni puhuakseni, mutta en voi kertoa hänelle mitään.

”Ei tässä kuule ole hätää”, hän sanoo ja tarttuu uudelleen haarukkaan. ”Ei mitään mutkia matkassa. Nyt on vain kuuma. Me päästään Gold Coastille ihan pian.”

Nyt pöydässä kiertää vadillinen makkaroita. Kun annan sen Stuartille, hän katsoo minua oudosti.

”Eikö vursti maistu?” hän kysyy.

”Mitä?”

”Onko sitä liitytty Painonvartijoihin?”

En ole kuulevinani, mutta myös Greg huomaa, etten ottanut makkaroita, ja viittoo palauttamaan ne. ”Hetkinen, hetkinen, ellei Jake syö makkaroita minä otan sen annoksen.” Hän keihästää vielä kaksi.

”Miksi sinä saat ylimääräiset?” Stuart kysyy.

”Siksi että Jake on minun tyttökaverini.”

”Häh? Ei se niin mene.”

”Meneepä”, Denis sanoo pöydän päästä. ”Jake on Gregin tyttökaveri, joten Greg saa siltä jääneet makkarat.”

Toivon että olisin ottanut makkarat.

Minulla on ilta-aterian loppuun asti aikaa suostutella Greg lähtemään.

Hän on syönyt minun pihvini, ja nyt pöytää kiertää kaksi isoa kulhollista sitä säilykehedelmäcocktailia, jossa on kiiltäviä punaisia kirsikoita ja kelmeitä melonikuutioita.

”Mitä, onko jätski loppu?” joku hihkaisee, ja Sid nakkaa pöydälle pari pakettia sitä jäätelöä, jota leikataan kuorrutuslastalla ja joka on kirikkaankeltaista kuin juusto. Connor hakkaa itselleen paksun palan ja läiskäyttää päälle kauhallisen hedelmäcocktailia.

”Sokeriliemi ja sulanut jätski on nannaa”, hän tiedottaa kovalla äänellä kaikille kiinnostuneille, poimii sitten punaiset kirsikat yksitellen pois pikkusormi pystyssä ja järjestää ne riviin jälkiruokakuppinsa viereen. ”Mutta nämä pipanat joutaa vittuun.”

Clare astuu pimeydestä oviaukkoon. Ruokalan loisteputkien valossa hän näyttää hohtavan. Hän pitää kiinni oven karmista ja silmäilee pitkää pöytää. Odotan hetkeä, jona hän näkee minut, ja kun niin käy, hänen kasvoilleen leviää ilahtunut ilme, jonka tunnen. Olen loukussa. Gregin reidessä omani vieressä sykkii verisuoni. Connor kaappii kuppinsa pohjaa lusikalla, ja hänen vieressään istuva Steve näpsäyttää punaisen kirsikan Stuartin syliin. Stuart näyttää Stevelle keskisormea kohottamatta katsettaan kupistaan. Alan lukee välinpitämättömänä lehteä pöydän päässä. Hän juo kaljaa. Ja kaiken keskellä Clare katsoo minuun ja tiedän, että olen mennyttä, tieni päässä. Clare astuu peremmälle ja kävelee hitaasti ohitseni. Yritän olla kurkottamatta nähdäkseni, minne hän menee, yritän olla miettimättä, mitä hän tekee seuraavaksi. Hän laskee käden Gregin olalle ja kumartuu Gregin puoleen, ja minä jännityn odottamaan kaiken loppua. Kun Greg kohottaa katseensa, Clare antaa hänelle Violet Crumben, ja Gregin kasvot sulavat hymyyn.

”Hyvä jätkä”, Greg sanoo. ”Eipä tarvitsekaan koskea tuohon sontaan”, hän jatkaa, nyökkää hedelmäsalaattikulhojen suuntaan ja avaa hunajakennopatukan violetin käärepaperin. Clare lamsii eteenpäin sanomatta mitään mutta vilkaisee minua silmänurkastaan. Greg taittaa pa-

tukasta palan, jonka antaa minulle. Hänen katsoessaan muualle murennan sen tomuksi pöydän alla.

Haen keritsemiskoneeni hallista enkä mieltä, mitä seuraavaksi tapahtuu. Hallissa tuoksuu hyvältä. Hieltä ja lannalta, lanoliinilta ja tärpätöltä. Ajatus elämästä josain muualla tuntuu mahdottomalta. Peltikatolla rapistelee kusu. Kävelen hitaasti kohti autotallia ja pysähdyn pimeässä paikkaan, josta näen osan lämpimästi valaistua ruokalaa ja Gregin profiilin, kun hän nauraa, nostaa kaljatölkin huulilleen, juo, laskee tölkin pöydälle ja pyyhkii suun kämmenselkään. Puren kielen kärkeä ja yritän keksiä viime tingassa jonkin pelastautumissuunnitelman. Mieleeni ei tule mitään, ja käännyn pois ja annan jalkojeni kuljettaa minut takaisin autotalliin.

Clare lojuu sāngyllāni saappaat jalassa ja sātkā suussa. Pysāhdyn oviaukkoon, mutta hān on kuullut minun tulevan ja hymyilee jo leveāsti. Jāān paikoilleni pohtimaan, voinko kāāntyā, palata keritsemishalliin ja piiloutua varastoon villavuodan alle.

”Tiedātkōs missā olin koko viikon?” Clare aloittaa ja heilauttaa jalkansa lattialle. ”Tule pois sieltā ovensuusta, tyyppkā”, hān jatkaa. ”Ālā notku siellā kuin mikākin ilolintu.” Hān hymyilee vielā entistākin leveāmmiin, jos se nyt on mahdollista, ja puhalttaa savupilven vāliimme. ”Reissuako sitā suunnitellaan?” hān kysyy āānellā, joka sopisi televisioon. Hān tuuppaa reppuani jalalla. Hān kuulostaa todella innostuneelta.

”Ben antoi vinkin niistā kuvista – niistā, jotka esittā sinua ja joita on ympāri Hedlandia. Tiesitkō sinā niistā?”

Oli pakko mennä itse katsomaan, mutta kyllä niissä totta vie olet sinä.” Hän ottaa takataskustaan rypistyneen ja moneen kertaan taitellun paperiarkin. Hän nauraa hekottaa itsekseen levittäessään sen hitaasti ja näyttää sitten sitä minulle. Siinä minä olen mustavalkoisena: istun vaaleanpunaisen poninkuvan koristamalla peitolla ja hymyilen kameralle. Sylissäni on halinalle, jota puristan rystyset valkeina, vaikka käsiäni ei kylläkään näe, eikä myöskään ponipeittoa, nallea, kuvan ottanutta ukkoa eikä koiraa, joka vartioi minua pihalla. Kuvassa näkyvät vain kameralle hymyilevät kasvoni. Niiden yläpuolella lukee isoin kirjaimin KADONNUT ja alapuolelta erottuvat sanat ”lapsenlapsi... vaaraksi itselleen”, mutta en pysty lukemaan enempää, koska silmissäni hämärtää.

”Soitin numeroon, joka on tässä kuvan alla, ja arvaapa, mitä sain selville.”

”En tiedä, mitä tarkoitat. Se mies jonka kanssa puhuit ei ole minun isoisäni.”

”Voi kuule, tiedetään. Vanha piruparka. Me turinoitiin oikein kunnolla. Menin tapaamaan äijää sen tilalle, missä oli vain aitauksellinen lampaanraatoja, eikä se osannut muusta puhuakaan kuin siitä, miten sinä nitistit sen koiran ja veit sen rahat, vaikka se yritti vaan antaa sinulle katon pään päälle. Se sanoi, että sinä veit siltä autoa myöten kaiken, mikä oli jonkin väartiä. Ukko-paha joutui pyytämään Rälläkän porukkaa tuomaan sille sapuskaa kerran viikossa, kunnes sai vanhan autonsa käyntiin. Näin myös, miten pahan näköiseksi sinä murjoit sen vanhan kotteron.”

”Enkä murjonut, minä vain –”

Älä tuulta pelkää. Älä sadetta, myrskyä,
kavalaa kieltä.

Pelkää petoa, joka lampaasi syö,
heikon lihasi haistaa.

Pakene, sulkeudu, käännä selkäsi.

Unohda, että väistyy mennyt
vasta kun kuulet
kaikki laulavat linnut.

"Tajunnanräjäyttävää proosaa: lyyristä muttei
pikkusievää, väkivaltaisen kaunista, tarpeen tullen yhtä
karua kuin maisema romaanin yksinäisellä saarella."

THE METRO

"Hillitöntä ahmimishalua aiheuttava trilleri, jonka
runollinen pahaenteisyys pakottaa lukemaan hitaasti
nautiskellen. Lopulta tuntuu kuin kulkisi pienessä
kauhukaupassa, jonka esineitä ei yksinkertaisesti
uskalla pysähtyä tarkastelemaan." NPR

#kirja

WWW.KIRJA.FI

9 789513 186531

84.2

ISBN 978-951-31-8653-1

